

[Drachmann.]

vort Forslags Alvor og Betydning, en Indrømmelse, vi i sin Tid har anerkendt og takket for, hvad der den Gang vakte megen Moro hos det ærede Medlem Hr. Stauning. Jeg kan imidlertid ikke se nogen Grund til Forbavselse over, at vi opretholder vort Forslag, thi Undersøgelsen i Traktatkommissionen vil jo i bedste Fald tage lang Tid, og i Mellemtiden er der Brug for at give Regeringen Beføjelse til at træffe visse Foranstaltninger. Jeg vil gerne have Lov til at sige her, uden at jeg skal fordybe mig i de spansk-danske Traktatforhandlinger og visse andre Forhandlinger, som nu hører Historien til, at der dog meget ofte er Eksempler paa, at Regeringen har Brug for en saadan Beføjelse, som vi her ønsker lovgivningsmæssigt at lægge i dens Hænder. Regeringen kommer ellers til Partierne i saadanne Tilfælde, men vi synes, at det lige saa godt kan være tilrettelagt i en Lov, saaledes at disse Spørgsmaal kommer ind under faste Former, og Regeringen paa Forhaand har den Beføjelse, som giver den den Frihed, den Fasthed, den Styrke og de Instrumenter, som er ganske nødvendige, hvis man vil føre Handelspolitik i denne syndige Verden og ikke paa Forhaand give op. Derfor er Opretholdelsen af vort Forslags sidste Del logisk, ogsaa efter at vi har faaet Tilsagn om den teoretiske Undersøgelse i Traktatkommissionen; det er altsaa en midlertidig Hjælp, indtil Undersøgelserne i Traktatkommissionen — forhaabentlig — kan føre til en rationel Omlægning af vor Handelspolitik og vort Toldsystem.

Samtlige Ordførere, jeg selv inklusive maaske, har fordybet sig noget mere generelt i Spørgsmaalene, end man plejer at gøre ved en anden Behandling, men da det dog altsaa er en anden Behandling, skal jeg afholde mig fra videre principielle Udtalelser og gemme disse til tredie Behandling. Jeg skal blot sige til det ærede Medlem Hr. Himmelstrup, Ordføreren for Venstre, at jeg tror, hans Betæneligheder overfor vore Forslag vil blive mindre og mindre, efterhaanden som han ser Udviklingen i den internationale Handelspolitik. Jeg skal ikke fordybe mig i den nuværende engelske Kritik af Danmarks Handelsforbindelser — jeg haaber ikke, man skal lægge for meget deri, men man bør heller ikke undervurdere den — men disse forskellige kritiske Røster, der lyder, baade i Skrift og Tale, maa for eller senere bevirke, at der bliver større Ligelighed i vore Handelsforbindelser med Udlandet, og en saadan Ligelighed kan

selvfølgelig kun vindes gennem en maalt bevidst anlagt Handelspolitik.

Det ærede Medlem Hr. Himmelstrup var inde paa et af sine kendte Specialer, nemlig vor Toldbyrde. I Udvalget har vi modtaget en Beregning fra det statistiske Departement over Toldbyrden paa et Husmandsbrug og et Gaardmandsbrug, og det ærede Medlem Hr. Himmelstrup gjorde Rede for, hvor store Tal det her drejede sig om. Jeg synes nu, Tallene er ret smaa, men han havde altsaa Glæde af at se dem som store Tal og mente, at nu havde vi nok af Toldbyrder i Danmark.

Jeg vil gerne med Hensyn til hele dette Spørgsmaal om Toldbyrdeberegninger gøre et Par principielle Bemærkninger. Disse Toldbyrdeberegninger er teoretisk lige saa interessante, som de i Praksis er fuldkommen ligegyldige, thi som de er opstillet af det statistiske Departement, gaar de ud fra, hvad der i og for sig skulde bevises. De gaar ud fra, at Tolden udnyttes fuldt og helt, og det er jo egentlig det, som er det store Problem, om Tolden udnyttes, og saa siger de, at Toldbyrden, der altsaa er den Byrde, som vilde komme, hvis Tolden blev udnyttet, er de og de Beløb under Forudsætning af, at Tolden udnyttes. Se, det er vist det, man kalder Statistik, og det er meget interessant, men det er navnlig noget, som kan bruges i Agitationen, og det ærede Medlem Hr. Himmelstrup er jo en fortræffelig Specialist paa dette Omraade, en dygtig Mand, som virkelig forstaar at bringe Toldbyrdeberegningerne, der i andre Lande indtager en overordentlig lav Stilling i den offentlige Debat, fordi man erkender, det er noget højst problematisk, frem i første Række her i Landet. Før vi har mere reelle Beregningsformer, tror jeg ikke, man skal hænge sig saa meget i disse Toldbyrdeberegninger. Vi har i 1924 faaet en Meddelelse fra det samme statistiske Departement; som gik ud paa, at der paa et Mellemstandsforbrug laa en Toldbyrde af 36 Kr.; nu er der pludselig blevet en Toldbyrde paa 70 Kr. paa et Husmandsbrug. Jeg kan ikke rigtig rime det sammen; men det hele afhænger vist, som jeg før fremhævede, af, at man her er kommet ind i Problemernes store Gaadeverden. De Beregninger, der er anstillet herhjemme over Toldbyrden, stammer i deres Anlæg fra den svenske Statistik. Jeg har nylig opholdt mig i Stockholm og sat mig ind i disse Beregningsmaader, og som jeg fremhævede før, tager man det i andre Lande ikke slet saa højtideligt som herhjemme. Jeg fik det